

ganſte anderledes vægtige og ganſte anderledes bindende, ikke have kunnet give. Væde Medlemmer i dette Ting ville vide, at paa den grundlovgivende Rigsforſamling var der fuldſtændig Enighed om og Enſtemmighed for, at en proviſoriſt Lov umulig kunde overleve den følgende Rigsdagsſamling. Det blev under Forhandlingerne enſtemmig udtalt, at en proviſoriſt Lov bortfaldt, derſom den ikke blev bekræftet i den følgende Rigsdagsſamling, og lignende Udtalelſer ere blevne gentagne i Halvtredſerne ſ. Eks i 1857 osv. Og jeg ved ikke rettere, end at der i tidligere Aar var fuldſtændig Enſtemmighed i begge Ting for denne Opfattelſe af proviſoriſte Loves Betydning. Men diſſe Udtalelſer og diſſe Vedtagelſer fra tidligere Tid have ikke kunnet hve Sikkerhed. Hvor vil man ſaa tro, at en ſaa vag og ubestemt Affattelſe ſom den, vi møde i den foreliggende Beſlutnings Punkt 2, ſkulde kunne hve nogen ſom helſt Garanti? Lad os ikke forſøge paa at tro noget ſaadant. Dette Punkt 2 gaar jo ud paa, at naar en ſaadan Lov ikke bliver forkaſtet af det Ting, for hvilket den er forelagt, ſkal der gives det andet Ting Lejlighed til inden den paa-gældende Rigsdagsſamlings Slutning at tilkendegive ſin Mening om ſamme. Hvad vil det ſige, at der ſkal gives det andet Ting Lejlighed til inden den paa-gældende Rigsdagsſamlings Slutning at træffe ſin Afgørelſe med Henſyn til ſamme? Ere vi — i alt Fald alle de, ſom ſammen med mig have hørt til den tidligere Opposition — ikke enige om det private Initiativs Berettigelſe? Ere vi ikke enige om, at der ikke gives nogen ſom helſt Undtagelſe, naar der er Tale om Anvendelſe af Grundlovens § 44? Og i Henhold til denne Grundlovens § 44 har ethvert Medlem i hvert af Tingene Ret til at ſtille Forſlag til Lov om et hvilket ſom helſt Emne. Jeg vidſte ikke andet, end at de Herrer vare enige med mig heri; men nu have de opgivet det. De ſige, at „der ſkal gives Lejlighed til“ osv., ſom om vi ikke i Forvejen havde Lejlighed dertil. — Saa ſige de ganſte viſt, at der ſkal gives det andet Ting Lejlighed til inden den paa-gældende Rigsdagsſamlings Slutning at træffe ſin Afgørelſe med Henſyn til ſamme, men der ſiges ikke noget om, hvorvidt denne Afgørelſe ſkal respekteres, og vi have jo tidligere haft stærke Vidneſbyrd om, at ſaadanne Afgørelſer ikke respekteres. Men her ſiges der ikke noget ſom helſt om dette; det andet Ting kan alſaa nok ſaa Lov til at ſtemme om en ſaadan foreløbig Lov; men der tales ikke et eneſte Ord om, hvorvidt en ſaadan Afgørelſe ſkal være bindende eller ikke. Jeg ſtonner ikke rettere, end at hvis det ſkal være en Garanti,

ſaa ſtaa den langt, langt tilbage for, hvad vi have kendt af Garantier i tidligere Dage.

Jeg paaſtonner, at den ærede Ordfører udtalte, at Punkt 3 ikke har ſynderlig Vægt; det havde for ham mindre Betydning, fordi — ſaadan forſtod jeg ham — Folketinget jo havde Ret til at gøre Anſvar gældende for Rigsretten med Henſyn til hvad ſom helſt. Dette er jo en almindelig grundlovmæssig Ret; en ſaadan Ret har jo det andet Ting; og begge Rigsdagens Ting have jo Ret til at forbeholde ſig deres Stilling over for enhver ſom helſt Sag og ogſaa over for Beſæftningsanlægene, ſaa der er jo ikke udtalt noget i det, at man forbeholder ſig ſin Ret. Men ellers vil jeg ſige, at det er lidt ejendommeligt at ſlutte Fred og ſaa ſige: Jeg ſlutter nok Forlig; men jeg forbeholder mig Ret til ny Proceſ; det er en ejendommeligt Maade at ſlutte Forlig paa; jeg kender ikke noget lignende i det private Liv, og det ſer mærkeligt ud, at man vil gøre det i det offentlige Liv. — Og ſaa vide de Herrer jo ogſaa meget vel, at der er ſtor Forſkel paa at anlægge Sag for Rigsretten, eſter at man har ydet Regeringen den Godkendelſe, ſom ligger i en ordinær Finanslov, og paa at anlægge Sag, for man har vedtaget en ordinær Finanslov. Væde Medlemmer i dette Ting vide meget vel, at den Bemærkning, ſom jeg her gør gældende, har været anført ved tidligere Lejligheder og har været anført med Styrke. Og jeg haaber, at det høje Ting vil erkende, at en ſaadan Bemærkning har ikke ſaa lidt paa ſig. Efter at alſaa en Regering har ſaaet Rigsdagens Anerkendelſe gennem en ordinær Finanslov, er der mindre Grund til at drage vedkommende Regering til Anſvar for Rigsretten til Straf og Erſtatning for mulige Overſkridelſer og mulige Forſeelſer mod Grundloven.

Den ſidſte Sætning af dette Punkt 3, om Betydningen af de eventuelle Bevillinger, ſom ſulle ſtaa i Forbindelſe med Beſæftningsanlægene, maa jeg tilſtaa, at jeg ikke forſtaaer. Jeg forſtaaer ſlet ikke, at ſaadanne Bevillinger kun ſulle kunne betragtes ſom Udtryk for, at diſſe Anlæg nu en Gang ere til Stede. Det er ſom ſagt en Betragtning, ſom gaar over min Forſtand. Jeg ſtonner ikke rettere end, at naar jeg er med til at ſtemme for en Bevilling til hvad ſom helſt, anerkender jeg dermed denne Tings Berettigelſe. Thi ellers vilde jeg ſige nej, jeg vil ikke bevilge en Dre til noget ſom helſt, hvis Berettigelſe jeg ikke anerkender. Det ligger lige ud ad Landevejen, det synes jeg ikke behøver nogen videre Begrundelſe.